

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Ndc/4/2023
Identifikačné číslo spisu:	2523200137
Dátum vydania rozhodnutia:	29.06.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Mária Trubanová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:2523200137.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu L. Q., narodeného P., B., zast. Advokátska kancelária JUDr. Peter Rybár, s. r. o., Košice, Kuzmányho 29, IČO: 47 234 466, proti žalovanému Home Credit Slovakia, a. s., Piešťany, Teplická 7434/147, IČO: 36 234 176, zast. Advokátska kancelária GOLIAŠOVÁ GABRIELA s. r. o., Trenčín, 1. mája 173/11, IČO: 47 234 679, o zaplatenie 500 eur, vedenom na Okresnom súde Piešťany pod sp. zn. 6Csp/3/2023, o návrhu žalovaného na prikázanie veci z dôvodu vhodnosti, takto

rozhodol:

Návrhu žalovaného na prikázanie veci vedenej na Okresnom súde Piešťany pod sp. zn. 6Csp/3/2023 Okresnému súdu Žiar nad Hronom **n e v y h o v u j e**.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Piešťany predložil podľa § 39 ods. 2, 3 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších zmien a doplnení (ďalej len „CSP“) na rozhodnutie Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) návrh žalovaného na prikázanie veci z dôvodu vhodnosti Okresnému súdu Žiar nad Hronom.

1.1. Žalovaný na odôvodnenie svojho návrhu uviedol, že podkladom aktuálne vedeného konania pod sp. zn. 6Csp/3/2023 je vyplatenie primeraného finančného zadostučinenia na základe rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom v konaní vedenom pod sp. zn. 27Csp/45/2021, v ktorom súd posudzoval úverovú zmluvu, vyhodnotil ju za bezúročnú a bez poplatkov, bol oboznámený s problematikou sporu a taktiež stranami sporu. Žalobcom je spotrebiteľ, preto žalovanému nie je zrejmé, na základe akého dôvodu jeho samotný právny zástupca podal žalobu na cca 200 km vzdialený súd od bydliska žalobcu, čo mu môže spôsobovať výlučne komplikácie pri dostavovaní sa na pojednávania. Ide cielene o záujem právneho zástupcu navýšiť si aj týmto spôsobom trovy právneho zastúpenia (nakoľko má sídlo v Košiciach), čo je v absolútnom rozpore so zásadou hospodárnosti. Žalobca je tou stranou sporu, ktorá je súdu povinná odôvodniť výšku žalovaného primeraného finančného zadostučinenia, a teda sa na súd aj dostaviť.

1.1.1. Žalovaný do konania nemá uviesť aké iné argumenty, či dôkazy okrem tých, ktoré nižšie uvedie

vo vyjadrení k žalobe. Z hľadiska hospodárnosti preto v konaniach o vyplatenie primeraného finančného zadost'učinenia súhlasí s pojednávaním bez svojej účasti, ktorú ospravedlňuje. Pri priznaní primeraného finančného zadost'učinenia súdom (v akejkolvek výške zo žalovanej sumy) súdy priznávajú žalobcovi 100 % náhrady trov konania a trov právneho zastúpenia, preto považujeme za účelové, nedôvodné a nehospodárne, aby konanie prebiehalo na Okresnom súde Piešťany, čo enormne zvýši náklady na trovy právneho zastúpenia. V danom prípade sú miestne príslušné oba súdy Okresný súd Piešťany a tiež Okresný súd Žiar nad Hronom. Z vyššieho uvedených dôvodov je nepochybne zrejmé, že jednoznačne vhodnejším príslušným súdom z celkového hľadiska bude Okresný súd Žiar nad Hronom, ktorý môže zabezpečiť komplexnejšie a hospodárnejšie prejednanie predmetného sporu.

2. Žalobca vo svojom vyjadrení k návrhu žalovaného na prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti uviedol, že jeho návrh považuje za neopodstatnený.

3. Podľa § 39 ods. 2, 3 CSP na návrh ktorejkoľvek zo strán možno spor prikázať inému súdu tej istej inštalácie aj z dôvodu vhodnosti. O prikázaní sporu rozhoduje súd, ktorý je najbližšie spoločne nadriadený príslušnému súdu (Okresnému súdu Piešťany) a súdu, ktorému sa má vec prikázať (Okresnému súdu Žiar nad Hronom). V tomto prípade je najbližšie spoločne nadriadeným súdom najvyšší súd.

4. Najvyšší súd príslušný rozhodnúť o tomto návrhu na prikázanie sporu (§ 39 ods. 3 CSP) preskúmal vec a dospel k záveru, že návrh žalovaného na prikázanie sporu nie je dôvodný, a preto mu nebolo možné vyhovieť.

5. Prikázanie (delegácia) z dôvodu vhodnosti predstavuje výnimku z práva strany civilného konania na zákonného sudcu (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky), ako aj výnimku zo zákonom definovaných kritérií miestnej príslušnosti súdu, a teda podmienky prikázania veci treba - ako výnimku - vykladať reštriktívne. Totižto, ak by príslušný súd prikázal vec inému súdu podľa § 39 ods. 2 CSP, hoci by pre takéto rozhodnutie tu neboli podmienky, porušil by tým ústavne zaručenú zásadu, že nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi, a že príslušnosť súdu ustanovuje zákon (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky).

5.1. Účelom inštitútu delegácie z dôvodu vhodnosti je predovšetkým zabezpečenie hospodárnosti civilného sporového konania alebo jeho zrýchlenie (čo rovnako platí aj pre civilné mimosporové konania). Dôvody delegácie môžu mať v praxi rozmanitú povahu, najmä však osobnú, zdravotnú, sociálnu, či finančnú. Vzhľadom na charakter delegácie ako výnimky zo zásady, že vec prejednáva a rozhoduje súd, ktorého príslušnosť vyplýva zo zákonom stanovených kritérií, musí mať aj dôvod delegácie vždy výnimočný charakter.

6. S poukazom na uvedené prichádza aplikácia ustanovenia § 39 ods. 2 CSP do úvahy len vtedy, ak sú pre to dané dôvody výnimočného charakteru. Úvaha súdu o vhodnosti delegácie preto zahŕňa posúdenie predmetu konania i pomerov subjektov na oboch procesných stranách, pričom na pomery strany sporu, ktorá delegáciu navrhuje, možno prihliadnuť len, ak ich zohľadnenie nebude mať negatívny dopad na protistranu. Podstatný význam má i stanovisko protistrany v spore. Pri tom všetkom treba mať na zreteli výnimočnosť inštitútu delegácie sporu.

7. Skutočnosť, ktorou žalovaný odôvodnil vhodnosť ním navrhovanej delegácie sporu, nevykazuje charakter takej výnimočnosti, aby bolo možné jeho návrhu vyhovieť. V danom prípade je dôvodom na prikázanie sporu z dôvodu vhodnosti to, že žalovaný poukazoval na sídlo právneho zástupcu žalobcu, bydlisko žalobcu a jeho dostavenie sa na súd, či vedenie súvisiaceho súdneho konania na inom súde s akcentom na hospodárnosť konania. K čomu najvyšší súd opakuje, že dôvody delegácie síce môžu mať v praxi rozmanitú povahu, a to najmä osobnú, zdravotnú, sociálnu, či finančnú, musia však svojou výnimočnosťou viesť k nepochybnému záveru, že delegáciou veci (sporu) na iný súd sa zabezpečí hospodárnejšie, rýchlejšie alebo po skutkovej stránke spoľahlivejšie a dôkladnejšie prejednanie veci (sporu), čo v danom prípade preukázané nebolo.

7.1. Vedenie súvisiaceho súdneho konania na inom súde, či sídlo (miesto pobytu, resp. bydlisko) strany, ani jej schopnosť (spôsobilosť) zúčastniť sa súdneho konania, či sídlo právneho zástupcu strany alebo prekonanie väčšej vzdialenosti za účelom dostavenia sa na príslušný súd a vynaloženie vyšších výdavkov (nákladov) bez ďalšieho a zakaždým nevyvoláva zmenu príslušnosti súdu a nepredstavuje výnimočný dôvod, ktorý by opodstatňoval zmenu príslušnosti súdu. Strana má totiž právo zvoliť si v konaní zástupcu, ktorý je oprávnený na všetky úkony, ktoré môže v konaní urobiť strana (§ 89 ods. 1 v spojení s § 92 ods. 1 a 2 CSP). Treba mať na zreteli tiež ustanovenie § 104 ods. 1 CSP, podľa ktorého procesný úkon, ktorý by súd mohol vykonať len s ťažkosťami alebo so zvýšenými, neúčelnými trovami, alebo ktorý v jeho obvode nemožno vykonať, vykoná na dožiadanie iný súd. Rovnako treba zohľadniť, že súd môže výnimočne z dôvodov hospodárnosti sporu uložiť strane, aby na otázky o tvrdených skutočnostiach odpovedala písomne, ak možno predpokladať, že tento postup bude dostatočný (§ 195 ods. 3 CSP).

7.2. Vo všeobecnosti sú problémy tohto druhu [napríklad, že účastník konania/strana sporu nemá bydlisko (sídlo) v obvode miestne príslušného súdu, alebo že musí za účelom dostavenia sa na súd prekonávať on alebo svedok väčšie vzdialenosti, či vynaložiť vyššie výdavky] skôr bežné a nemôžu byť bez ďalšieho dôvodom na prikázanie veci inému súdu. Na uvedenom nemení nič ani § 100 ods. 1 CSP týkajúci sa vo všeobecnosti predvolávania, a to strán, ale aj iných subjektov, svedkov, znalcov atď. aj s rešpektom na procesnú ekonómiu, či princíp hospodárnosti normatívne vyjadrený aj v čl. 17 CSP.

7.3. Osobitne je potrebné tiež podotknúť, že žalobca v danom prípade vyslovil nesúhlas s návrhom žalovaného na prikázanie sporu.

8. Vzhľadom k uvedenému dospel najvyšší súd k záveru, že v danom prípade nie sú splnené podmienky pre prikázanie sporu inému súdu z dôvodu vhodnosti v zmysle § 39 ods. 2 CSP, a preto návrhu nevyhovel.

9. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.